

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2010-1-65 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : **10-45/812-270**
Karar Tarihi : 24.06.2010

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, Mehmet Akif ERSİN,
İsmail Hakkı KARAKELLE Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY,
Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖRLER : Çiğdem ÜNAL, Fatma ATAÇ

C. ŞİKAYET EDEN : Ec. Güllü ALKAN
Şair Sabri Sok. Galip Apt. No:11/2 Mecidiyeköy/İstanbul

D. HAKKINDA ÖNARAŞTIRMA

YAPILANLAR : - Hedef Ecza Deposu Tic. A.Ş.
Basın Ekspres Yolu Kavak Sok. Ser Plaza No:3/A Yenibosna/İstanbul
- Selçuk Ecza Deposu Tic. A.Ş.
Mahir İz Cad. No:43 Altunizade/İstanbul
- S.S. İstanbul Eczacılar Üretim, Temin ve Dağıtım Kooperatifi
Yenibosna Merkez Mah. Sedir Sokak No:3 Bahçelievler/İstanbul
- S.S. Bursa Eczacılar Üretim Temin ve Dağıtım Kooperatifi
Hürriyet Mh. Fuat Kuşçuoğlu Cd. No:47 Osmangazi/Bursa
- Çınar Ecza Deposu ve Dış Tic. A.Ş.
Kocatepe Mah. 19. Sok. No:34-36 Bayrampaşa/İstanbul
- Galenos Ecza Deposu Tic. ve San. A.Ş.
Büyükdere Cd. Dereboyu Sk, Zağra İş Mrk. C Blok Maslak/İstanbul
- As Ecza Deposu Ticaret A.Ş.
Zümrütevler Mah. Seher Sok. No:17 Maltepe/İstanbul

E. DOSYA KONUSU: Şikayetçinin yeni açmış olduğu eczanesine mal sağlama talebinin Hedef Ecza Deposu Tic. A.Ş. (Hedef), Selçuk Ecza Deposu Tic. A.Ş. (Selçuk), S.S. İstanbul Eczacılar Üretim, Temin ve Dağıtım Kooperatifi (İstanbul Ecza Koop.), Bursa Eczacılar Kooperatifi (Bursa Ecza Koop.), Çınar Ecza Deposu ve Dış Tic. A.Ş. (Çınar), Galenos Ecza Deposu Tic. ve San. A.Ş. (Galenos) ve As Ecza Deposu Ticaret A.Ş. (As) tarafından anlaşmalı bir şekilde reddedildiği iddiası.

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 15.03.2010 tarih ve 2278 sayı ile giren başvuru üzerine hazırlanan 06.05.2010 tarih, 2010-1-65/İİ-10-375.ÇÜ sayılı İlk İnceleme Raporu, 12.05.2010 tarih tarihli Kurul toplantısında görüşülmüş ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. ve 6. maddelerinin ihlaline ilişkin bir soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının belirlenmesi amacıyla, Kanun'un 40/1. maddesi uyarınca önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. Bunun üzerine düzenlenen 18.06.2010 tarih ve 2010-1-65/ÖA-10-375.ÇÜ sayılı Önaraştırma Raporu 21.06.2010 tarih ve REK.0.05.00.00-110/207 sayılı Başkanlık önergesi ile 10-45 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. İDDİALARIN ÖZETİ: Şikâyet başvurusunda özetle;

- Şikayetçinin 11.09.2009 tarihinde almış olduğu ruhsatla İstanbul'da bir eczane açtığı,
- Eczanesine ilaç temin etmek için önaraştırmaya konu depolardan talepte bulunduğu,

10-45/812-270

50 - Ancak anılan depoların çeşitli gerekçeler öne sürerek şikâyetçinin ilaç temin talebini reddettileri ve bu reddin ecza depoları arasındaki bir anlaşmadan kaynaklandığı izlenimi verdiği,

- bu depolardan mal temin edememesi nedeniyle şikâyetçinin eczanesini faaliyete geçiremediği

ifade edilerek, bu konular hakkında Rekabet Kurumu tarafından gereğinin yapılması talep edilmektedir.

H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda; şikâyet konusu iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığı ve şikâyetin reddedilmesinin uygun olacağı görüşü ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

60 Önaraştırma kapsamında şikâyetçinin mal sağlama talebinin Depolarca anlaşmalı şekilde reddedildiği yönündeki iddiası incelenmiştir. Raportörlerce 20.05.2010 tarihinde şikâyetçi ile bir görüşme yapılmıştır. Bu görüşmede şikâyetçinin bu iddialarını içeren ifadeleri aşağıda yer almaktadır:

70 *“2009 yılının Eylül ayında Şişli’de bulunan Su Eczanesini açmış bulunmaktayım. Daha önce iki ayrı eczanem vardı... Daha önceki iki eczanemde Es Ecza Deposu ve Tes-Koop’tan mal alıyordum ve kendileriyle herhangi bir ödeme problemim olmamıştır... Eczanemi açmadan önce İstanbul Ecza Koop’tan ilaç alma talebinde bulundum. Aslında Tes-Koop’un devamı olarak bana ilaç vermeleri gerekiyordu ancak hükümet ile eczacılar arasında yaşanan sorunları gerekçe göstererek talebimi karşılamadılar ve beni 9 ay kadar oyaladılar, teminat istediler, evimi değer orantısızlığı nedeniyle teminat olarak göstermek istemedim, arsamı da kabul etmediler. Daha sonra Hedef Ecza Deposuna (Seyrantepe, sonra da Genel Merkez) başvurduğum, onlar da teminat istediler ve zengin olmadığım gerekçesiyle mal vermediler. Daha sonra başvurduğum Selçuk Ecza Deposu ise ruhsat, diploma gibi belgelerimi istedi, ancak bana geri dönüş yapmadılar. Ben aradığımda ise bana ilaç veremeyeceklerini söylediler. Benzer durumlar Çınar Ecza Deposu hariç olmak üzere başvurduğum diğer depolar bakımından da söz konusu oldu. Bunu ben mantıklı ve ticari bir gerekçeye bağlayamıyorum ve çeşitli şahsi husumetler nedeniyle bu depoların bana karşı hareket ettiğini düşünüyorum...”*

80 Yukarıdaki ifadelerden şikâyetçinin Kurum’a 15.03.2010 tarihinde yapmış olduğu başvuruda yer alan iddialarını, Çınar’ı dışarıda bırakarak koruduğu anlaşılmaktadır¹. Teşebbüsler arasındaki belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan anlaşma ve uyumlu eylemleri 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesinde hukuka aykırı kabul edilerek yasaklanmıştır. Bu doğrultuda Depoların şikâyetçiye mal sağlamayı engelleme amacına yönelik olarak anlaşmalı davranışlarda bulunup bulunmadıklarının ya da bir anlaşmanın varlığından söz edilemese de Depolar arasında bir uyumlu eylemin varlığının tespit edilmesi gerekmektedir.

90 Bu amaca yönelik olarak öncelikle şikâyetçi ve Depolar arasındaki ilişkinin niteliğinin incelenmesi gerekmektedir. Bu ilişki klasik anlamda üretim sürecinin birbirini izleyen iki aşamasında faaliyet gösteren teşebbüsler arasında gözlenen dikey nitelikli bir ilişkidir. Depoların beşeri ilaç piyasasının toptan satış aşamasında; eczanelerin ise perakende satış aşamasında faaliyet gösterdiği bilinmektedir.

Eczaneler ve ecza depoları, faaliyetleri kamu tarafından sıkı bir biçimde denetlenmekte olan teşebbüslerdir. Her iki teşebbüs grubu da gerek açılış izni bakımından gerekse de

¹ Bundan sonraki açıklamalarda Depolar ifadesiyle, Çınar dışında kalan depolar ima edilecektir.

100 bundan sonraki depolama ve dağıtım faaliyetleri bakımından yoğun düzenlemelere tabidir. Öte yandan gerek ticarete konu beşeri ilaçların gerekse de ecza deposu ve eczanelerin kâr marjlarının Sağlık Bakanlığı tarafından belirleniyor olması nedeniyle, bahse konu ticari ilişkiler genellikle iskontolar, mal fazlası ürünler, vadeli alımlar için vadelere üzerinden yürümektedir. Ecza depoları ile eczaneler arasındaki ilişkiler genellikle ticari faaliyetlerin gerektirdiği bir biçimde yapılmıştır. Ecza depoları, taraf oldukları ticari alım satım ilişkisinde alt pazarda ürün tedarik ettiği eczanenin satış hacmi, güvenilirliği, ticari geçmişinin iyi-kötü olması, pazardaki itibarı, kişisel ilişkiler gibi değişkenlere göre farklı ticari koşullar öne sürebilmektedir.

110 Yukarıda yer alan bilgiler doğrultusunda perakende satış seviyesinde faaliyeti bulunmayan ecza depolarının bir eczaneye karşı dışlayıcı davranmaktan kaynaklanabilecek iktisadi bir çıkarının bulunduğunu kabul etmek zordur. Nitekim şikâyetçi de bu hususu doğrular nitelikte Depolar'ın çeşitli şahsi husumetlerle mal vermeyi reddettiğini iddia etmektedir. Buna ek olarak şikâyetçi tarafından söz konusu şahsi husumetlerin neden kaynaklandığını gösteren somut bir gerekçe sunulmamıştır.

Depolar arasında şikâyetçi eczaneye mal temin etmemeye yönelik bir anlaşma ya da uyumlu eylemin varlığı bakımından ikinci olarak ele alınması gereken husus, söz konusu Depolar'ın, şikâyetçinin mal temin talebine olan yaklaşımlarıdır. Bu kapsamda aşağıda raportörlerce Depolar'a gönderilen bilgi isteme yazılarına cevaben Depolar'ın verdiği yanıtlara yer verilmiştir:

120 - İlk olarak 1958 yılında kurulmuş olan ve Türkiye çapında faaliyet gösteren seksenbir şubesi bulunan Selçuk ve AS'ın vekili tarafından gönderilen yazıda; Selçuk'un Taksim şubesine şikâyetçinin şifahi olarak mal alım talebiyle müracaat ettiği; kendisi hakkında müspet veya menfi yönde kredibiliteye sahip olmadıkları şikâyetçiye kesin, limit içi, süresiz banka teminat mektubu verdiğinde bu teminat miktarı sınırları dâhilinde vadeli ya da satış sirkülerindeki peşin iskontolardan yararlandırılmak suretiyle aldığı malın bedelini bir sonraki hafta ödemek koşuluyla ilaç satılabileceğinin bildirildiği ifade edilmiştir. Bununla birlikte şikâyetçinin mal alım talebinde ısrarcı olmadığı ve diğer depolarla anlaşmalı olarak bu talebin reddinin söz konusu olmadığı belirtilmiştir. Aynı yazıda şikâyetçinin As'tan şifahi olarak dahi bir mal temin talebinin bulunmadığı eklenmiştir.

130 - İkinci olarak 1993 yılında kurulan ve Türkiye çapında faaliyet gösteren bir merkez ve yetmişbir şubesi bulunan Hedef'in vekili tarafından gönderilen yazıda; şikâyetçinin Hedef'ten peşin veya vadeli olarak herhangi bir mal alım talebi olmadığı ifade edilmektedir. Buna ek olarak; söz konusu eczacının peşin ilaç talebi olması halinde, bu talebin stoklarla sınırlı olarak karşılanacağını; vadeli ilaç talebi halinde uygun göreceklere teminat (ipotek, teminat mektubu vs.) karşılığında ilaç verilebileceği belirtilmektedir.

- Üçüncü olarak 1984 yılında kurulan ve İstanbul Avrupa yakasının tamamı, Edirne, Kırklareli, Tekirdağ ve Çanakkale'de faaliyet gösteren Galenos'a şikâyetçi eczacının ilaç talebi olup olmadığı sorulmuş; Galenos'tan şu yanıt alınmıştır:

140 *“Eczacı Güllü Alkan depomuzda gelerek ilaç talep ettiğini fakat depomuzdan önce Ecza Kooperatifine gittiğini ve bir gayrimenkul teminatı verdikleri halde ilaç alamadığını bildirmiş, Eczacı Güllü Alkan'a bu teminatı tarafımıza verdikleri takdirde yardımcı olacağımızı iletmemize rağmen kendisi ile daha sonra görüşme imkânı olmamıştır.”*

- Dördüncü olarak başvuru dilekçesinde adı geçen; 1979'da kurularak merkezi Bursa olmak üzere ondört şubesi bulunan Bursa Ecza Koop. da Kurum'a gönderdiği yazıda, kooperatiflerinin ortak dışında satış yapamayacağını, münhasıran ortakları ile iş göreceğinin kooperatif ana sözleşmesinde hüküm altına alındığını; bununla birlikte

10-45/812-270

başvuru sahibi eczacının kendilerine herhangi bir üyelik başvurusunun ve ayrıca ilaç alım talebinin bulunmadığını belirtmiştir.

150 - Son olarak 1989 yılında faaliyete başlayan ve merkez dışında İstanbul'da altı, Ankara'da iki, Zonguldak ve Kastamonu'da birer şubesi ve Diyarbakır'da bir irtibat bürosu ile ağırlıklı olarak şubelerinin bulunduğu iller ve civarında faaliyet gösteren İstanbul Ecza Koop. da ana sözleşmesi uyarınca ortak dışı satış yapamamaktadır. Eczacı odasına kayıtlı eczacıların kooperatife üye olması mümkün olmakla beraber bu nitelikleri taşıyan her eczacının ortak olarak kabul edilme zorunluluğunun bulunmadığını belirten Kooperatif vekili; başvuru sahibi eczacının ortaklık başvurusunun Kooperatif yönetim kurulunca reddedildiğini belirtmiştir.

160 Yukarıda yer verilen açıklamalar sonucunda; şikâyetçinin başvuru dilekçesinde anlaşmalı olarak mal temin talebini reddettiğini iddia ettiği ecza depolarından Selçuk ve Galenos'un bu talebi açıkça reddetmediği; As ve Hedef'ten şikâyetçi eczacının herhangi bir mal talebinin dahi olmadığı anlaşılmaktadır. Bursa ve İstanbul ecza kooperatiflerinin ortak olmayan eczacılara mal temin etmediği; şikâyetçinin Bursa ecza kooperatifine herhangi bir üyelik başvurusunun bulunmadığı fakat İstanbul ecza kooperatifinin şikâyetçi eczacının kendisine yaptığı üyelik müracaatını kabul etmediği, dolayısıyla eczacıya, üye olmaması nedeniyle ilaç satışı yapmadığı anlaşılmaktadır.

170 Sonuç olarak gerek piyasanın dikey nitelikli yapısı dolayısıyla başvuru sahibinin eczanesine yönelik dışlayıcı davranışın iktisadi bir mantığının söz konusu olmaması; gerek ecza depolarının yukarıda yer verilen ve başvuru sahibi özelinde yaptığı açıklamalar ve mal temin etmeme gerekçelerine ilişkin olarak yaptıkları farklı değerlendirmeler, gerekse muhatap ecza depolarından birinin hâlihazırda başvurması halinde sözü edilen eczacının ilaç temin talebini karşılayabileceğini ifade etmesi hususları dikkate alındığında; adı geçen ecza depoları arasında şikâyet sahibi eczacı ve eczanesine yönelik olarak anlaşmalı şekilde mal temin etmeme amacının veya bu amaca yönelik bir uyumlu eylemin bulunmadığı düşünülmekte; dolayısıyla başvuru sahibi eczacının bu yöndeki iddiaları makul ve geçerli kabul edilemeyeceğinden işbu dosya kapsamında soruşturma açılmasına gerek olmadığı kanaatine ulaşılmıştır.

J. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, dosya konusu iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikâyetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.